

УДК 336.1

Побережець А.М., магістр гр. ЗФБС-23-М, ФБСО
Державний університет «Житомирська політехніка»

Розвиток корпоративних фінансів в умовах війни в Україні

Корпоративні фінанси - збірне поняття, головний зміст якого – необхідність забезпечення інтересів суб'єктів господарювання щодо безперервності їх виробничої й комерційної діяльності та використання усіх зобов'язань перед державою й контрагентами[1]. Економічну природу корпоративних фінансів розкриває сукупність грошових відносин, які виникають у господарюючих суб'єктів у процесі їх створення і здійснення виробничо-фінансової діяльності

Війна в Україні стала серйозним викликом для економіки, що змінила умови ведення бізнесу та управління корпоративними фінансами. Підприємства зіштовхнулися з економічною нестабільністю, порушенням ланцюгів постачання, валютними коливаннями, зростанням вартості кредитування та ризиками втрати активів. У таких умовах корпоративні фінанси змушені адаптуватися, впроваджувати кризові механізми та активно шукати нові підходи до збереження стану економіки.

Підприємства розробляють антикризові плани, що охоплюють сценарне бюджетування, оптимізацію витрат та швидке коригування фінансових прогнозів. Короткострокові довгострокові плани тепер базуються на кількох сценаріях розвитку подій, що враховують можливості економічних і політичних змін, а також фактори безпеки. Такий підхід дозволяє компаніям бути більш гнучкими й швидше реагувати на економічні загрози. В умовах війни компанії зосереджуються на збереженні ліквідності, аби мати фінансовий резерв для покриття операційних та непередбачуваних витрат. З метою підтримки ліквідності зменшуються некритичні витрати, від яких складаються довгострокові інвестиції та зростає потреба у створених резервних фондах.

Через труднощі із залученням фінансування з традиційних джерел підприємства активно шукають нові варіанти. Це включає залучення інвестицій від міжнародних фондів, звернення до урядових та міжнародних програм підтримки, отримання грантів, а також використання кредитних ліній на пільгових умовах. Війна стимулює впровадження цифрових рішень, які підвищують ефективність і безпеку фінансових операцій. Автоматизація бухгалтерії, аналітики та звітності сприяє оптимізації процесів та дозволяє зменшити залежність від фізичних офісів. Інвестиції в цифрові технології допомагають підприємствам швидше адаптуватися до умов невизначеності, а також зменшити витрати на адміністративні процеси.

Українські компанії активно залучають міжнародну допомогу, включаючи фінансову підтримку від міжнародних фінансових установ, зокрема Світового банку, Міжнародного валютного фонду, а також благодійних фондів. Багато підприємств отримують гранти на відновлення та розвиток бізнесу, що дозволяє компенсувати втрачене й інвестувати у відновлення активів, а також реорганізацію діяльності. Український уряд запроваджує низку податкових стимулів та пільг для підтримки бізнесу в умовах війни. Це включає тимчасове скасування або відміну податкових платежів, спрощення регуляторних вимог, а також зниження податків для підприємств, які працюють у зонах активних бойових дій.

Багато компаній розглядають можливості виходу на нові міжнародні ринки, зокрема в ЄС, де умови для бізнесу є більш стабільними. Відбувається також адаптація бізнес-моделей до нових умов: фокус на локальні ринки, розширення лінії продукту або послуг для задоволення нових потреб, зумовлених війною, а також впровадження гнучких операційних моделей.

Бізнес все більше фокусується на соціальній відповідальності, особливо на підтримці працівників, які постраждали від війни. Підприємства забезпечують безпеку, надають підтримку для переселення та допомагають з працевлаштуванням співробітників у нових локаціях. Інвестиції в соціальні програми та гуманітарну допомогу допомагають зберегти позитивну репутацію компанії та зміцнити довіру громадськості.

Війна в Україні суттєво вплинула на розвиток корпоративних фінансів, стимулюючи пошук нових підходів до управління фінансами, адаптацію стратегії та оптимізацію витрат. Підприємства змушені швидко реагувати на зміни, покладатися на антикризові механізми, співпрацювати з міжнародними партнерами та використовувати цифрові технології для підтримки стійкості. Водночас бізнес активно розвиває соціально відповідальні ініціативи, допомагаючи працівникам та суспільству долати сліди війни. Розвиток корпоративних фінансів у воєнних умовах демонструє необхідність гнучкості, адаптивності та інновацій, що є запорукою стійкості українського бізнесу.

Список використаних джерел:

1 Мальська М.П. Корпоративне управління: теорія та практика: підруч. / М.П. Мальська, Н.Л. Мандюк, Ю.С. Занько. К.: Центр учбової літератури, 2012. 360 с